

How Did the World Change in the Nineteenth Century (Revision Class)

- [How Did the World Change in the Nineteenth Century \(Revision Class\)](#)
- [Lesson plan \(Polish\)](#)
- [Lesson plan \(English\)](#)

[Link to the lesson](#)

You will learn

- to describe inventions of the Industrial Revolution era;
- to characterise the effects of the social and economic changes that took place in the nineteenth century and at the beginning of the twentieth century;
- to portrey the most important information from the previous classes.

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie abstraktu

In the nineteenth century, the [steam engine](#) became widespread. It allowed to produce more, quicker, and cheaper. [Factories](#) were build all across Europe, with workers working using the machines. The factories provided employment to many people; however, the work conditions were, oftentimes, very difficult. [Industry](#) had a negative impact on the natural environment. The urban populations grew. The most industrialized countries were England, France, and Western Germany.

The nineteenth century brought many revolutionary inventions that changed human lives forever. Thanks to iron railways and [steamships](#), transport became faster, more convenient,

and safer. The invention of the telegraph enabled quick transmission of information over large distances. Since the sixteenth century, European powers conquered numerous territories outside of Europe. This process accelerated especially in the nineteenth century. Places such as the countries of Africa and India became another object of colonization. The Europeans exploited the natural riches of the **colonies**, treating the local populations as cheap workforce. Great Britain emerged as the largest colonial empire. The Partitioned Polish territories – much like the other countries of Europe – have been industrialized. However, the scale of the industrialization was not as large as in the West. The Partitions remained, above all, rural areas. The Russian Partition was the most industrialized one. It possessed two large industrial cities: Warsaw and Łódź. In Galicia, oil industry appeared. Coal mining and metallurgy developed in Silesia.

Exercise 1

Match the term with its definition:

Colonies

quick population growth in a given place.

Steam engine

possessions of a state outside of its borders, which are however directly subject to its authority.

Demographic explosion

large-scale production of materials (goods) made from natural resources, using labor division and machines.

Migration

the process of human movement associated with changing one's place of living, or with a temporary stay.

Industry

change, the rise of urban populations and the number of cities, usually at the expense of the countryside.

Urbanization

a machine converting water into vapor, then employing it to propel the work of machinery. James Watt is considered to be its inventor.

Task 1

Read carefully about the changes that took place in the nineteenth century and answer the question: what were the reasons behind it and why did it happen.

In the nineteenth century, many changes took place. The following are a few of them.

1. Factory production replaced small-scale craft workshops.
2. Owing to the process of [urbanization](#), many cities appeared and developed.
3. The development of industry changed the natural environment.
4. The production of goods multiplied, and many new, cheaper products appeared in stores.
5. People started pursuing new forms of entertainment, such as going to cinemas and listening to music using the gramophone.
6. New social groups appeared, such as the workers and the factory owners.
7. The significance of some of the groups, such as the peasants, diminished.
8. Many new professions formed, such as those of the engine driver or telegraph operator.
9. People traveled further and more often, getting to know the world much better.
10. Information was relayed much faster and more precisely than ever before.

Task 2

Read the text and the caricature *Slicing the Chinese Cake*.

In the nineteenth century, China was generally not interested in European products, which led to an unfavorable trade balance for the countries of the Old Continent, who bought things such as tea, porcelain, and silk. This caused the Europeans to start bringing opium from the British colonies to the Chinese market; the drug's consumption quickly became a serious problem. The attempts to fight it led to the so-called Opium Wars and China's subsequent defeat, as a result of which the country was forced to open its market to trading with the European countries, as well as to make many concessions. Unfavorable political and economic treaties quickly made China dependent on the West, and the weak position of the ruling dynasty rendered the European states and the USA the only guarantors of its power. Great Britain, France, Russia, and Germany started interfering in the internal politics of China, taking over ever more sectors of her economy. With time, this process became known as *slicing the Chinese cake*.

1

A stereotypical portrayal of a protesting Chinese man in traditional garb.

2

British Queen Victoria - the architect of the colonial and imperial might of Great Britain. Her reign lasted 63 years. During her rule, Britain possessed almost 25% of the world's landmass.

3

German Emperor Wilhelm II Hohenzollern – the last Emperor of Germany and King of Prussia. He was a great advocate of militarism and German colonial conquest.

4

The Russian Tsar, Nicholas II Romanov – the last ruler of Russia. At the end of the nineteenth century, Central Asia was the place where, above all, the interests of Great Britain and Russia clashed; in 1885, they were regulated by the Treaty of Petersburg.

5

Marianne – a female figure symbolizing France, the incarnation of liberty. Ironically, the French state was one of the biggest colonial empires, possessing, for example, Indochina.

6

Samurai – a character symbolizing Japan. After decades of isolation, the country began its period of colonial expansion and international rivalry in the nineteenth century. As its first target, Japan chose China, whom she defeated in the war of 1894.

A caricature showing the slicing of the Chinese cake

Source: domena publiczna.

Exercise 2

Read the source text carefully, then mark the characteristics that, according to the author, distinguish the rich and poor inhabitants of London.

☐ characteristics of the rich

☐ characteristics of the poor

In the part of London called the West End, a more aristocratic sort of people make their homes, less occupied with work. The streets here are very long and wide, and the houses are as big as palaces. While staying there, a stranger's eyes are not going to be shocked with the crumbling houses of the poor. – only in the distant streets and dark, damp alleys, poverty makes its nest, dressed in rags, swimming in tears. Only here and there, at the entrance to a dark alley, a silent woman dressed in rags stands with her child at her emaciated breast, looking pleadingly at rich merchants who hurry along, money ringing in their pockets, or at the lazy lord, riding his high horse like a content idol, sometimes glancing proudly and indifferently at the crowd below, as if it were made up of minuscule ants or even less, whose joys and sorrows have nothing to do with his feelings.

Heinrich Heine, Sketches from England, 1827 rok

Keywords

colonialism, urbanization, industry, revolution

Glossary

Industry

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Industry

Przemysł – odbywająca się na wielką skalę produkcja materiałów (dóbr) z zasobów przyrody, za pomocą podziału pracy i maszyn. Pełni wiele funkcji, m.in. produkcyjną – pozyskiwania i wytwarzania; społeczną – miejsca pracy i polepszanie warunków życia;

przestrzenną – rozwój miast i zmiana środowiska oraz ekonomiczną – produkcja dóbr, energii i wydobywanie surowców.

Factory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Factory

Fabryka – zakład pracy, w którym proces produkcji odbywa się maszynowo przy udziale robotników. Powstające tam produkty są identyczne i wysokiej jakości.

Urbanization

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Urbanization

Urbanizacja – zmiana, wzrost ludności miejskiej oraz zwiększanie się liczby miast, najczęściej kosztem wsi. Urbanizacją nazywamy również proces przekształcania wsi w miasta.

Luddites

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Luddites

Luddyści – robotnicy niszczący maszyny w zakładach przemysłowych w XVIII i XIX wieku. Uważali oni, postęp techniczny i maszyny za przyczynę bezrobocia i zubożenia ludności.

Demographic explosion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Demographic explosion

Eksplozja demograficzna – szybkie tempo wzrostu liczby ludności w danym miejscu. Najczęściej mówi się o niej jeśli w ciągu jednej generacji (24 lat) nastąpi podwojenie populacji. Migracja – migration – proces przemieszczania się ludności związany ze zmianą ich zamieszkania lub czasowego pobytu. Możemy podzielić ją na wewnętrzną – w granicach państwa/obszaru lub zewnętrzną.

Emigration

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Emigration

Emigracja – wyjazd, opuszczenie kraju na dłuższy czas lub na stałe, może być dobrowolna lub przymusowa.

Colonies

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonies

Kolonie – posiadłość państwa, która znajduje się poza jego granicami, ale bezpośrednio mu podlega.

Colonialism

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonialism

Kolonializm – polityka podbojów i przejmowania państw słabo rozwiniętych przez rozwinięte gospodarczo. Jej której celem było utrzymanie w zależności siebie tych krajów i wykorzystywanie ich zasobów ludzkich i surowcowych.

Dominion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Dominion

Dominium – terytorium państwa, w ramach imperium brytyjskiego, mające charakter pośredni między samorządną kolonią a niezależnym państwem. Status dominium oznaczał najwyższy stopień autonomii, które mogło osiągnąć terytorium w ramach Wielkiej Brytanii.

Steam engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steam engine

Maszyna parowa – silnik parowy, urządzenie, które zmienia wodę w parę wodną a ta zamienia się w pracę mechaniczną. Za jego wynalazcę uważa się Jamesa Watta.

Electric engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Electric engine

Silnik elektryczny – maszyna elektryczna, która zmienia prąd w energię elektryczną.

Steamship

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steamship

Statek parowy – statek lub okręt napędzany maszyną parową.

Lesson plan (Polish)

Temat: Jak zmienił się świat w XIX wieku? (lekcja powtórzeniowa)

Adresat

Uczniowie klasy VII szkoły podstawowej

Podstawa programowa

XXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:

3. wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku;
4. wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.

XXIV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:

2. opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójjózłizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy;
3. opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków.

Ogólny cel kształcenia

Uczniowie utrwalają wiedzę dotyczącą najważniejszych wydarzeń i osiągnięć XIX i początków XX w.

Kompetencje kluczowe

- porozumiewanie się w językach obcych;
- kompetencje informatyczne;
- umiejętność uczenia się.

Kryteria sukcesu

Uczeń nauczy się:

- Przypomnisz sobie wynalazki epoki rewolucji przemysłowej;
- Dowiesz więcej na temat skutków przemian społeczno-gospodarczych;
- Będiesz wiedział jakie przemiany zaszły w XIX i na początku XX wieku;
- Powtórzysz najważniejsze wiadomości z poprzednich lekcji.

Metody/techniki kształcenia

- aktywizujące

- dyskusja.
- **podające**
 - pogadanka.
- **programowane**
 - z użyciem komputera;
 - z użyciem e-podręcznika.
- **praktyczne**
 - ćwiczeń przedmiotowych.

Formy pracy

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne

- e-podręcznik;
- zeszyt i kredki lub pisaki;
- tablica interaktywna, tablety/komputery.

Przebieg lekcji

Przed lekcją

1. Uczniowie powtarzają najważniejsze wiadomości z ostatnich lekcji, zwracając przede wszystkim uwagę na skutki rewolucji przemysłowej.

Faza wstępna

1. Prowadzący lekcję podaje temat lekcji, określa cel zajęć i wspólnie z uczniami ustala kryteria sukcesu.
2. Nawiązując do poprzednich lekcji, prosi uczniów o przypomnienie, czym była rewolucja przemysłowa, dlaczego przemiany w przemyśle określono jako rewolucję oraz jaki wpływ miała ona na życie ówczesnych ludzi.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel rozpoczyna powtórzenie od przypomnienia, że XIX wiek przyniósł bardzo wiele zmian społecznych, gospodarczych i politycznych na całym świecie. Część z nich była zapoczątkowana już w wiekach wcześniejszych, ale to w XIX wieku osiągnęła swoje apogeum. Uczniowie wykonują ****Ćwiczenie 1****, dopasowując określone pojęcia do ich definicji.

2. Nauczyciel dzieli uczniów na pary (lub niewielkie grupy). Każda z grup losuje jedną zmianę-skutek, która zaszła w XIX wieku – ****Polecenie 1****. Następnie każda z grup odpowiada na pytanie, dlaczego i w jaki sposób doszło do zmiany, np.: Rozwój przemysłu przekształcił środowisko naturalne – dlaczego? – rewolucja przemysłowa doprowadziła do powstania fabryk, ośrodków przemysłowych, zwiększenia zapotrzebowania i wydobywania surowców naturalnych (np. węgiel) – jak doszło do zmiany? – nikt w XIX w. nie zwracał uwagi na degradację środowiska i jego ochronę, gospodarka była ekstensywna i liczył się tylko zysk. Następnie uczniowie prezentują swoje odpowiedzi.
3. Skupiając się na skutkach i przemianach XIX wieku, nauczyciel zwraca uwagę na znaczenie kolonializmu, urbanizacji oraz dysproporcje w zarobkach i położeniu grup społecznych. Omawia wraz z uczniami negatywne skutki przemian, np. wojny kolonialne i ingerencje krajów trzecich w wewnętrzne sprawy państw; degradację środowiska i miast (można odwołać się do fragmentów „Ziemi obiecanej”); wykorzystywanie nowej grupy społecznej robotników, których nie chroniły żadne prawa. Uczniowie wykonują ****Ćwiczenie 2**** (charakteryzują biednych i bogatych mieszkańców Londynu).
4. Podczas pracy nad ćwiczeniami i poleceniami nauczyciel wykorzystuje metodniki lub zestaw kart w trzech kolorach: zielonym, żółtym i czerwonym. Uczniowie dzięki kartom sygnalizują nauczycielowi, czy mają trudności z wykonywaniem poleceń (kolor zielony – radzę sobie świetnie, kolor żółty – mam wątpliwości, kolor czerwony – proszę o pomoc).

Faza podsumowująca

1. Podsumowując, uczniowie wymieniają ich zdaniem najważniejsze osiągnięcia i wydarzenia XIX i początków XX wieku, jednocześnie wyjaśniając swój wybór oraz wpływ tych wydarzeń na rozwój ludzkości itp..
2. Nauczyciel ocenia pracę uczniów na lekcji, biorąc pod uwagę ich wkład i zaangażowanie. Przekazuje uczniom informację zwrotną dotyczącą ich pracy.

Praca domowa

1. Nauczyciel zadaje zadanie domowe dla uczniów chętnych: Dzisiaj również żyjemy w epoce ogromnych przemian przemysłowych. O naszych czasach mówi się, że jest to trzecia rewolucja przemysłowa lub rewolucja naukowo-techniczna. Zastanów się, skąd wzięło się takie określenie? Jakie wynalazki Twoim zdaniem wpłynęły szczególnie na rozwój współczesnego świata.

W tej lekcji zostaną użyte m.in. następujące pojęcia oraz nagrania

Pojęcia

Industry

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Industry

Przemysł – odbywająca się na wielką skalę produkcja materiałów (dóbr) z zasobów przyrody, za pomocą podziału pracy i maszyn. Pełni wiele funkcji, m.in. produkcyjną – pozyskiwania i wytwarzania; społeczną – miejsca pracy i polepszanie warunków życia; przestrzenną – rozwój miast i zmiana środowiska oraz ekonomiczną – produkcja dóbr, energii i wydobywanie surowców.

Factory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Factory

Fabryka – zakład pracy, w którym proces produkcji odbywa się maszynowo przy udziale robotników. Powstające tam produkty są identyczne i wysokiej jakości.

Urbanization

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Urbanization

Urbanizacja – zmiana, wzrost ludności miejskiej oraz zwiększanie się liczby miast, najczęściej kosztem wsi. Urbanizacją nazywamy również proces przekształcania wsi w miasta.

Luddites

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Luddites

Luddyści – robotnicy niszczący maszyny w zakładach przemysłowych w XVIII i XIX wieku. Uważali oni, postęp techniczny i maszyny za przyczynę bezrobocia i zubożenia ludności.

Demographic explosion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Demographic explosion

Eksplozja demograficzna – szybkie tempo wzrostu liczby ludności w danym miejscu. Najczęściej mówi się o niej jeśli w ciągu jednej generacji (24 lat) nastąpi podwojenie populacji. Migracja – migration – proces przemieszczania się ludności związany ze zmianą ich zamieszkania lub czasowego pobytu. Możemy podzielić ją na wewnętrzną – w granicach państwa/obszaru lub zewnętrzną.

Emigration

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Emigration

Emigracja – wyjazd, opuszczenie kraju na dłuższy czas lub na stałe, może być dobrowolna lub przymusowa.

Colonies

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonies

Kolonie – posiadłość państwa, która znajduje się poza jego granicami, ale bezpośrednio mu podlega.

Colonialism

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonialism

Kolonializm – polityka podbojów i przejmowania państw słabo rozwiniętych przez rozwinięte gospodarczo. Jej której celem było utrzymanie w zależności siebie tych krajów i wykorzystywanie ich zasobów ludzkich i surowcowych.

Dominion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Dominion

Dominium – terytorium państwa, w ramach imperium brytyjskiego, mające charakter pośredni między samorządną kolonią a niezależnym państwem. Status dominium oznaczał najwyższy stopień autonomii, które mogło osiągnąć terytorium w ramach Wielkiej Brytanii.

Steam engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steam engine

Maszyna parowa – silnik parowy, urządzenie, które zmienia wodę w parę wodną a ta zamienia się w pracę mechaniczną. Za jego wynalazcę uważa się Jamesa Watta.

Electric engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Electric engine

Silnik elektryczny – maszyna elektryczna, która zmienia prąd w energię elektryczną.

Steamship

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steamship

Statek parowy – statek lub okręt napędzany maszyną parową.

Teksty i nagrania

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie abstraktu

How Did the World Change in the Nineteenth Century (Revision Class)

In the nineteenth century, the steam engine became widespread. It allowed to produce more, quicker, and cheaper. Factories were build all across Europe, with workers working using the machines. The factories provided employment to many people; however, the work conditions were, oftentimes, very difficult. Industry had a negative impact on the natural environment. The urban populations grew. The most industrialized countries were England, France, and Western Germany.

The nineteenth century brought many revolutionary inventions that changed human lives forever. Thanks to iron railways and steamships, transport became faster, more convenient, and safer. The invention of the telegraph enabled quick transmission of information over large distances. Since the sixteenth century, European powers conquered numerous territories outside of Europe. This process accelerated especially in the nineteenth century. Places such as the countries of Africa and India became another object of colonization. The Europeans exploited the natural riches of the colonies, treating the local populations as cheap workforce. Great Britain emerged as the largest colonial empire. The Partitioned Polish territories – much like the other countries of Europe – have been

industrialized. However, the scale of the industrialization was not as large as in the West. The Partitions remained, above all, rural areas. The Russian Partition was the most industrialized one. It possessed two large industrial cities: Warsaw and Łódź. In Galicia, oil industry appeared. Coal mining and metallurgy developed in Silesia.

Lesson plan (English)

Topic: How Did the World Change in the Nineteenth Century (Revision Class)

Target group

7th-grade students of elementary school

Core curriculum

XXIII. Europe and the world in the second half of the nineteenth and early twentieth century. Pupil:

3. explains the causes, extent and consequences of the colonial expansion of European countries in the 19th century;
4. lists new political ideas and cultural phenomena, including the beginnings of mass culture and moral changes.

XXIV. Polish lands under the partitions in the second half of the nineteenth and early twentieth century. Pupil:

2. describes the attitudes of Polish society in relation to the invaders - trilateralism, organic work, cooperative movement;
3. describes the formation of a modern national consciousness of Poles.

General aim of education

Students consolidate their knowledge about the most important events, economic and social achievements, of the 19th and the beginning of the 20th century.

Key competences

- communication in foreign languages;
- digital competence;
- learning to learn.

Criteria for success

The student will learn:

- You will remember the inventions of the era of the industrial revolution;
- You will learn more about the effects of socio-economic changes;
- You will know what changes have taken place in the 19th and early 20th centuries;
- You will repeat the most important messages from previous lessons.

Methods/techniques

- **activating**
 - discussion.
- **expository**
 - talk.
- **programmed**
 - with computer;
 - with e-textbook.
- **practical**
 - exercises concerned.

Forms of work

- individual activity;
- activity in pairs;
- activity in groups;
- collective activity.

Teaching aids

- e-textbook;
- notebook and crayons/felt-tip pens;
- interactive whiteboard, tablets/computers.

Lesson plan overview

Before classes

1. Students recall the most important information from the last few lessons, paying particular attention to the effects of the industrial revolution.

Introduction

1. The teacher states the subject of the lesson, explains the aim of the lesson and together with students determines the success criteria to be achieved.
2. Referring to previous lessons, the teacher asks students to recall what the industrial revolution was, why industrial change was defined as a revolution and what impact it had on the lives of contemporary people.

Realization

1. The teacher begins the lesson with a reminder that the 19th century brought many social, economic and political changes around the world. Some of them were initiated already in earlier centuries, but it reached its apogee in the nineteenth century. Students carry out ** Exercise 1 **, matching specific concepts to their definitions.

2. The teacher divides students into pairs (or small groups). Each group draws one change-effect that occurred in the 19th century – ** Command 1 **. Then each group answers the question why and how the change occurred, for example: Industry development transformed the natural environment – why? – industrial revolution led to the creation of factories, industrial centers, increased demand and extraction of natural resources (eg coal) – how did the change happen? – no one in the nineteenth century paid attention to environmental degradation and its protection, the economy was extensive and only profit was what counted. Then the students present their answers.
3. Focusing on the effects and changes of the nineteenth century, the teacher draws attention to the importance of colonialism, urbanization and disproportions in earnings and the position of social groups. He discusses along the negative effects of changes with the students, for example, colonial wars and interference from third countries in the internal affairs of states; degradation of the environment and cities (you can refer to fragments of „Ziemia obiecana”); the exploitation of a new social group of workers that no rights have protected. Students perform ** Exercise 2 ** (characterize poor and wealthy residents of London).
4. While working on exercises and instructions, the students use a set of cards in three colors: green, yellow and red. The students signal to the teacher if they have difficulties in carrying out the orders (green color – I'm doing great, yellow – I have doubts, red – I'm asking for help).

Summary

1. A summary, the students voice their opinion on the most important achievements and events of the 19th and early 20th centuries, while explaining their choice and the impact of these events on the development of humanity, etc..
2. The teacher assesses the students' work during the lesson, taking into account their input and commitment. Tells students feedback on their work.

Homework

1. The teacher tasks willing students with a homework: Today we also live in an era of huge industrial changes. Our time is considered to be the third industrial revolution and a scientific and technical revolution. Think about where this term came from? Which inventions do you think have influenced the development of the modern world.

The following terms and recordings will be used during this lesson

Terms

Industry

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Industry

Przemysł – odbywająca się na wielką skalę produkcja materiałów (dóbr) z zasobów przyrody, za pomocą podziału pracy i maszyn. Pełni wiele funkcji, m.in. produkcyjną – pozyskiwania i wytwarzania; społeczną – miejsca pracy i polepszanie warunków życia; przestrzenną – rozwój miast i zmiana środowiska oraz ekonomiczną – produkcja dóbr, energii i wydobywanie surowców.

Factory

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Factory

Fabryka – zakład pracy, w którym proces produkcji odbywa się maszynowo przy udziale robotników. Powstające tam produkty są identyczne i wysokiej jakości.

Urbanization

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Urbanization

Urbanizacja – zmiana, wzrost ludności miejskiej oraz zwiększanie się liczby miast, najczęściej kosztem wsi. Urbanizacją nazywamy również proces przekształcania wsi w miasta.

Luddites

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Luddites

Luddyści – robotnicy niszczący maszyny w zakładach przemysłowych w XVIII i XIX wieku. Uważali oni, postęp techniczny i maszyny za przyczynę bezrobocia i zubożenia ludności.

Demographic explosion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Demographic explosion

Eksplozja demograficzna – szybkie tempo wzrostu liczby ludności w danym miejscu. Najczęściej mówi się o niej jeśli w ciągu jednej generacji (24 lat) nastąpi podwojenie

populacji. Migracja – migration – proces przemieszczania się ludności związany ze zmianą ich zamieszkania lub czasowego pobytu. Możemy podzielić ją na wewnętrzną – w granicach państwa/obszaru lub zewnętrzną.

Emigration

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Emigration

Emigracja – wyjazd, opuszczenie kraju na dłuższy czas lub na stałe, może być dobrowolna lub przymusowa.

Colonies

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonies

Kolonie – posiadłość państwa, która znajduje się poza jego granicami, ale bezpośrednio mu podlega.

Colonialism

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Colonialism

Kolonializm – polityka podbojów i przejmowania państw słabo rozwiniętych przez rozwinięte gospodarczo. Jej której celem było utrzymanie w zależności siebie tych krajów i wykorzystywanie ich zasobów ludzkich i surowcowych.

Dominion

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Dominion

Dominium – terytorium państwa, w ramach imperium brytyjskiego, mające charakter pośredni między samorządną kolonią a niezależnym państwem. Status dominium oznaczał najwyższy stopień autonomii, które mogło osiągnąć terytorium w ramach Wielkiej Brytanii.

Steam engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steam engine

Maszyna parowa – silnik parowy, urządzenie, które zmienia wodę w parę wodną a ta zamienia się w pracę mechaniczną. Za jego wynalazcę uważa się Jamesa Watta.

Electric engine

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Electric engine

Silnik elektryczny – maszyna elektryczna, która zmienia prąd w energię elektryczną.

Steamship

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie słówka: Steamship

Statek parowy – statek lub okręt napędzany maszyną parową.

Texts and recordings

[Nagranie dostępne na portalu epodreczniki.pl](#)

nagranie abstraktu

How Did the World Change in the Nineteenth Century (Revision Class)

In the nineteenth century, the steam engine became widespread. It allowed to produce more, quicker, and cheaper. Factories were build all across Europe, with workers working using the machines. The factories provided employment to many people; however, the work conditions were, oftentimes, very difficult. Industry had a negative impact on the natural environment. The urban populations grew. The most industrialized countries were England, France, and Western Germany.

The nineteenth century brought many revolutionary inventions that changed human lives forever. Thanks to iron railways and steamships, transport became faster, more convenient, and safer. The invention of the telegraph enabled quick transmission of information over large distances. Since the sixteenth century, European powers conquered numerous territories outside of Europe. This process accelerated especially in the nineteenth century. Places such as the countries of Africa and India became another object of colonization. The Europeans exploited the natural riches of the colonies, treating the local populations as cheap workforce. Great Britain emerged as the largest colonial empire. The Partitioned Polish territories – much like the other countries of Europe – have been industrialized. However, the scale of the industrialization was not as large as in the West. The Partitions remained, above all, rural areas. The Russian Partition was the most

industrialized one. It possessed two large industrial cities: Warsaw and Łódź. In Galicia, oil industry appeared. Coal mining and metallurgy developed in Silesia.